10001 - İslam’da Ailenin Önemi

Soru

İslam’da ailenin yeri nedir? Erkek, kadın ve çocukların rolleri nelerdir? Ailenin kurulması ve korunmasında İslam'ın rolü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

İslam’da ailenin kurulması ve korunmasındaki İslam'ın rolünü öğrenmeden önce İslam’dan önceki zamanda ve Batı’da ailenin durumunu öğrenmeliyiz.

İslam’dan önce ailenin yeri:

İslam’dan önce aile, zulüm ve zorbalık üzerinde kuruluydu ve tüm yetki erkeklere özeldi. Kadın veya kız hep ezilen ve zulüm gören taraftı. Buna örnek olarak: Şayet bir erkek öldüğünde ve başka eşinden doğan erkek çocuğu bu dul kadınla evlenebilir ve onu yönetebilirdi hatta evlilikten alıkoyabilirdi. İslam’dan önce kadınlar ve küçükler hiçbir şekilde mirasta hakları olmazdı ve miras sadece erkelerin ayrıcalıklı bir hakkıydı.

İster anne, ister kız, ister kız kardeş olsun kadın bir utanç kaynağı olarak görülürdü. Çünkü savaşlarda esir olarak alındığında ailesine utanç getirirdi. Bu düşünceyle erkekler kız çocuklarını diri diri gömerlerdi. Yüce Allah bu konuya işaret ederek şöyle dedi: “Onlardan biri, kız ile müjdelendiği zaman içi öfke ile dolarak yüzü simsiyah kesilir! Kendisine verilen kötü müjde (!) yüzünden halktan gizlenir. Şimdi onu, aşağılanmış olarak yanında tutacak mı, yoksa toprağa mı gömecek? Bak, ne kötü hüküm veriyorlar!” (Nahl 58)

Eskiden aile daha geniş anlamıyla kabile, haksız yere olsa bile birbirine yardım etme ve sahip çıkma temeline dayanırdı. İslam geldikten sonra tüm bu düşünceleri sildi ve adaleti tesis etmiş ve

süt emen çocuk başta olmak üzere herkesin hak ettiği hakkını vermiştir. Daha ötesi, yaratılışı tamamlanmadan doğan düşük çocuğa bile bir saygı olarak üzerine cenaze namazı kıldırılır.

Batıda ailenin yeri

Günümüzde Batı'da aile kurumunu inceleyen kimse, parçalanmış ve perişan aileler tablosunu görür. Anne ve babalar, çocuklarını ne entelektüel ne de ahlaki olarak yargılayamazlar. Oğul istediği yere gitme ve istediğini yapmak hakkın sahip iken kız da hak ve özgürlük adı altında istediğiyle oturabilir istediğiyle yatabilir, peki sonuç ne? Dağınık aileler, evlilik dışı doğan çocuklar, çobanı, muhasebecisi olmayan babalar ve anneler. Bazı bilgelerin dediği gibi, bu insanlar hakkındaki gerçeği öğrenmek istiyorsanız; hapishanelere, hastanelere, yaşlılar ve bakımevlerine gidin. Çocuklar babalarını bayramlar ve özel günler dışında tanımıyorlar. Kısacası aile gayrimüslimlerde parçalanmış vaziyettedir.

İslam'ın aile içinde kadına verdiği önem

İslam geldikten sonra aileyi dağıtacak ve bozacak her türlü olumsuzluktan korumuş ve sağlam bir kurum inşa etmiştir. Ayrıca ailede bulunan her fert için farklı bir rol vermiştir.

İslam; ister anne, ister kız, ister kız kardeş olsun kadına adil bir değer vermiştir.

Kadının İslam'da anne olarak gördüğü değer:

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi:

Bir adam Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek: Kendisine en iyi davranmam gereken kimdir? diye sordu. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: "Annen!" buyurdu. Adam: Ondan sonra kimdir? diye sordu. "Annen!" buyurdu. Adam tekrar sordu: Ondan sonra kim gelir? diye sordu. "Annen!" buyurdu. Adam tekrar: Sonra kim gelir? diye sordu. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: "Baban!" cevabını verdi. (Buhari 5626, Muslim 2548)

Kadının İslam’da kız çocuğu olarak gördüğü değer:

Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Her kimin üç kızı veya üç kız kardeşi veya iki kızı veya iki kız kardeşi olur ve onlara iyi davranır ve onların hakkında Allah’tan korkarsa; cennete girer” (İbn Hibban 2/190)

Kadının İslam’da eş olarak gördüğü değer:

Aişe Radiyallahu anha’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “En hayırlınız ailesine en hayırlı olanınızdır, ben aileme en hayırlınız olan kişiyim” (Tirmizi 3895)

İslam kadına hem miras hakkını tanımış hem de diğer yaşam alanlarda hakkını vermiştir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Kadınlar erkeklerin kardeşleridir” (Ebu Davud 236, Elbani sahih demiştir 216)

Müslüman aile fertlerinin rolleri

Dinimiz İslam kadın eşe iyi davranılmasını tavsiye etmiş ve kadının erkek eşini seçme özgürlüğünü vermiştir. Ayrıca çocukların terbiyesinde kadına büyük bir sorumluluk düşmektedir.

İslam anne ve babaya çocuklarının terbiyesinde büyük bir sorumluluk yüklemiştir:

Abdullah bin Ömer Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre şöyle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in şöyle dediğini işitmiştir: “Hepiniz çobansınız; ve hepiniz sürüsünden sorumludur. İnsanlara hükmeden yönetici bir çobandır; o sürüsünden sorumludur. Kişi ailesi fertlerine çobandır. O da onlardan sorumludur. Kadın kocasının evine ve çocuklarına çobandır; o da onlardan sorumludur. Köle, sahibinin malına çobandır; o da ondan sorumludur.” (Buhari 853, Muslim 1829)

İslam; annelere ve babalara saygı göstermeyi, vefatlarına kadar bakımlarını üstlenmeyi ve onlara itaat etmeyi emretmiştir. Yüce Allah şöyle buyurdu: “Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara “öf!” bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle.” (İsra/23)

Dinimiz İslam, ailenin soy, namus ve iffetini korumak için evliliği meşru kılmış ve erkek kadın birlikteliğini yasaklamıştır. Bununla birlikte ailenin her ferdine farklı bir rol vermiştir. Anne ve babalar çocuklarına İslami terbiye vermekle ve onları korumakla yükümlü iken çocuklar da anne ve babalarını dinler itaat eder ve saygı gösterir. Bu yüce ilkelere İslam düşmanları bile tanıklık eder.

En iyisini Allah bilir.